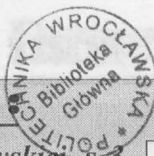

A 547411

Dz. 15

W numerze między innymi

- Rozmowa z rektorem Politechniki Lwowskiej s. 3
- Forum Akademickie s. 6-8
- Na Elektrycznym też JUBILEUSZ s. 9
- Odznaczenia i medale s. 8-9
- Program TEMPUS 95/96 s. 10
- Konkurs trwa s. 11

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 60

16 - 30 listopada 1995

SKOŃCZONE 50 LAT!

R O Z M A I T O Ś C I

UCHWAŁA KOLEGIUM

Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni Wrocławia i Opola przyjęło na posiedzeniu w dniu 8 listopada 1995 następującą uchwałę:

Kolegium Rektorów z satysfakcją i uznaniem przyjęło Rezolucje Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie edukacji i nauki, jak też założeń polityki edukacyjnej państwa oraz finansowania szkolnictwa wyższego i nauki. Postulowany wzrost nakładów - taki, aby w roku 1997 osiągnąć 2% PKB na szkolnictwo wyższe oraz 1% PKB na naukę - zapewni minimum niezbędnych środków potrzebnych dla zahamowania degradacji nauki i szkolnictwa wyższego oraz dla ponad dwukrotnego zwiększenia liczby studentów na przełomie stuleci. Treść tych rezolucji koresponduje z deklaracjami Premiera Rządu RP oraz z zapisami Strategii dla Polski.

Kolegium Rektorów apeluje do Rządu RP o realizację tych Rezolucji. Sprawdzianem wiarygodności deklaracji będzie przedkładany przez Rząd, a uchwalany przez Sejm budżet na rok 1996, który powinien zapewnić

nakłady na szkolnictwo wyższe w wysokości co najmniej 1,4% PKB oraz na naukę w wysokości 0,8% PKB. Niestety obecna wersja budżetu jest daleka od spełnienia tych wymogów. Kolegium apeluje do Parlamentarzyków, aby w debacie budżetowej uwzględnili uchwalone przez siebie Rezolucje i zapewnili inwestowanie w kapitał ludzki na poziomie niezbędnym dla przyszłości Polski.

Przewodniczący Kolegium
(-) Prof. Andrzej Wiszniewski

EX LIBRIS

Rozstrzygnięto konkurs na Exlibris Biblioteki

W dniu 9 listopada komisja konkursowa rozstrzygnęła konkurs na projekt okolicznościowy exlibrisu Biblioteki Politechniki.

Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem, wpłynęły 32 prace od 25 autorów. nagrodę uzyskała praca prof. Ernesta Niemczyka z Wydziału Architektury. Charakteryzuje się ona dojrzałym rozwiązaniem plastycznym i w największym stopniu spełnia wymagania formalne określone w założeniach kon-

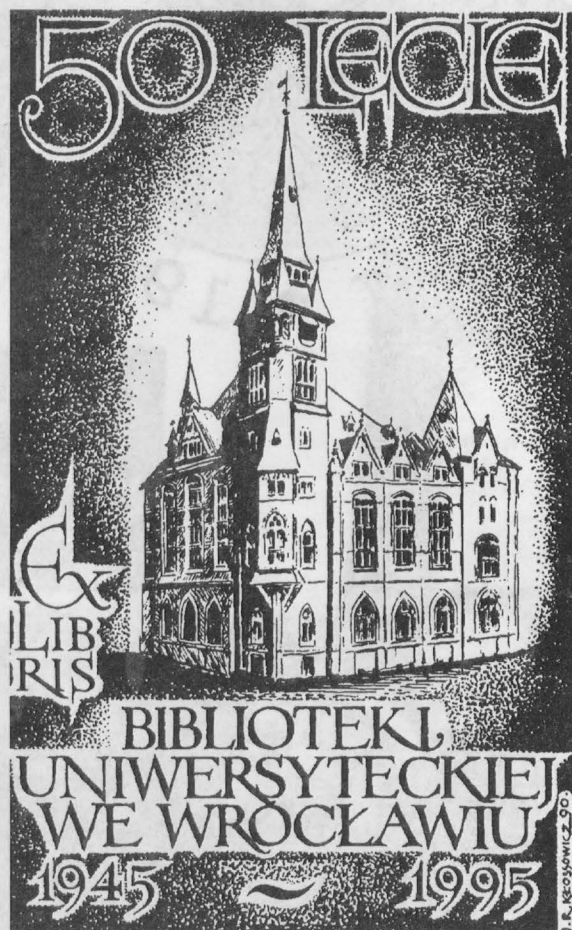
kursowych. Nagrodzona praca przewidziana jest do realizacji. Komisja wyróżniła ponadto dwie prace: Małgorzaty Rosołowskiej, studentki II roku Wydziału Architektury oraz mgr inż. Roberta Barszcza, asystenta Wydziału Mechaniczno-Energetycznego. Wszystkim Autorom, którzy zechcieli wziąć udział w konkursie organizatorzy składają serdeczne podziękowania.

Nadesłane prace są umieszczone w gablocie obok klubu pracowniczego w Gmachu Głównym (A-1).

Zastępca Dyrektora ds. Informatyki
mgr Łucja Talarczyk Malcher

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA
ZAPRASZA NA WYSTAWĘ

Informujemy, że obchody 50-lecia nie ominęły również Biblioteki Uniwersyteckiej, co upamiętniono również odpowiednim exlibrisem. W pomieszczeniach Biblioteki Uniwersyteckiej przy ul. Szajnochy otwarto z tej okazji wystawę, do zwiedzania której wszystkich zachęcamy.

Exlibrisy są zwykle dziełem artysty grafika i stąd pełnią podwójną rolę: znaku własnościowego i elementu ozdobnego. (...) W ostatnim okresie exlibris pełni jeszcze jedną, trzecią funkcję jak znak okolicznościowy.

(Encyklopedia Wiedzy o Książce, Wrocław 1987)

Wywiad z Rektorem Politechniki Lwowskiej, prof. Jerzym Rudawskim

Politechnika Wrocławska ma w sobie ducha Politechniki Lwowskiej

– Czy dzisiejsza Lwowska Politechnika przyznaje się do tradycji Politechniki Lwowskiej sprzed II wojny światowej?

– Oczywiście. Politechnika Lwowska została utworzona 150 lat temu nie jako politechnika, ale jako Akademia Techniczna. W 1887 r. została ona przekształcona w Wyższą Szkołę Techniczną, a dopiero w 1922 r. uzyskała status Politechniki. Zgodnie z tradycją rosyjską w 1939 r. uczelnię nazwano Lwowskim Instytutem Politechnicznym. Po powstaniu niepodległego państwa ukraińskiego cztery lata temu przeprowadzono nową atestację wyższych uczelni. Naszej Politechnice przyznano status *derżawnogo universitetu*, tj. uniwersytetu państwowego. My nadal nazywamy ją Politechniką Lwowską (Lwivska Politechnika).

Po zakończeniu II wojny światowej wielu wybitnych polskich profesorów opuściło Lwów, ale spora część została na naszej uczelni. To właśnie oni i ich uczniowie kontynuowali tradycję Politechniki Lwowskiej. Przytoczę przykład profesora Jana Bagińskiego z Wydziału Architektury, który był wybitnym funkcjonalistą i jest wspominany w encyklopediach architektury światowej. Dlatego właśnie nie można twierdzić, że te tradycje zostały przerwane. Trzeba tu raczej mówić o ich rozgałęzieniu się na nurt polski i ukraiński. Jest nam bardzo miło, że właśnie teraz Politechnika Wrocławska ma w sobie ducha Politechniki Lwowskiej i że w tak piękny sposób te tradycje pielęgnuje.

– Czy Pan Rektor widzi potrzebę rozwijania współpracy między Politechniką Lwowską a Wrocławską? Jaki powinien być jej charakter?

– Moim zdaniem współpraca między naszymi uczelniami jest potrzebna, aby młode pokolenie naszych narodów u progu XXI wieku stanęły na jakościowo nowym gruncie. Jest bardzo istotne, by Lwów i Wrocław, by Ukraina i Polska rozwijały wszelkiego rodzaju współpracę. Jeżeli nasze narody nie będą dążyć w tym kierunku pokonując po drodze dobrze znane nam przeszkody, to nie możemy oczekiwać, że będą to zmiany korzystne, pożyteczne dla obu stron. Polska i Ukraina mają zamiar przyłączyć się do struktur Wspólnoty Europejskiej. Nie można przecież uznać za korzystną sytuację, w której Polska byłaby kresowym państwem demokracji zachodniej, a Ukraina – kresowym państwem Imperium Wschodniego. Nie możemy też sądzić, że u progu XXI wieku jesteśmy w stanie wszystko przewidzieć. Wiele wniosków można wyciągnąć z losu Jugosławii. Wtedy zrozumiemy, że trzeba wręcz pielęgnować nasze dobrosąsiedzkie stosunki. Przyjaźń trudno się buduje, a wrogów zawsze można łatwo znaleźć. Tym bardziej, że są siły, które chciałyby doprowadzić nas

do konfrontacji. Współpraca między Polską i Ukrainą jest rzeczą niezbędną. Dlatego rektorzy, profesoria, studenci, inteligencja powinni szukać takiej płaszczyzny, na której tę przyjaźń można zbudować. Wtedy połysk bagnetów zobaczymy tylko na defiladach przyjaźni. Dlatego bardzo sobie cenimy starania Politechniki Wrocławskiej służące wychowaniu młodego pokolenia nieobciążonego przeszłością.

– Polacy mają nadzieję, że niepodległa Ukraina będzie trwała i rozwijała się.

Jaki, zdaniem Pana Rektora, jest wkład Politechniki Lwowskiej w rozbudowę gospodarki ukraińskiej, która ma decydujące znaczenie dla kraju?

– Wiemy o tym i cenimy sobie, że w Polsce nie tylko są ludzie, którzy wspierają niepodległość Ukrainy, ale również i to, że Polska, jako pierwsze z państw świata, uznała naszą niepodległość i podmiotowość na arenie międzynarodowej.

Co do niepodległości, sądzę, że podstawowym zadaniem każdego naukowca jest dobra, uczciwa praca zawodowa. Ale nasza działalność będzie dopiero wtedy naprawdę owocna, kiedy politycy dokonają odpowiednich zmian systemowych, a zwłaszcza przekształcą system prawny i ekonomiczny. Przekształcenie gospodarki odpowiednio do wymogów wolnego rynku pozwoli nam określić kierunki kształcenia naszych absolwentów. Chodzi o to, by mieli nie tylko dobre wykształcenie techniczne, ale też potrafili dobrze znaleźć się w warunkach konkurencyjności i wolnego rynku pracy.

Bardzo ważnym zadaniem dla ukraińskiej gospodarki jest odnowienie i utrzymanie więzi ekonomicznych z państwami byłego Związku Radzieckiego. Ukrainy nie stać na rozerwanie tych więzi. Tu również widzimy potrzebę współpracy z naukowcami ze środowiskami naukowymi tych państw.

Podobnie jak nasi koledzy na Zachodzie, dostrzegamy potrzebę humanizacji programów kształcenia naszych studentów. Staramy się wprowadzać takie przedmioty, jak politologia, psychologia, technologia informacji, ponieważ uważamy, że czysto inżynierskie wykształcenie nie będzie już wkrótce tak popularne. Takie poszerzenie programu kształcenia pomaga rozszerzyć horyzonty naszych studentów, a absolwentom ułatwia odnalezienie się w nowej rzeczywistości. Podsumowując można powiedzieć, że praca i dorobek naukowców, a także kształcenie specjalistów jest głównym wkładem w rozwój niepodległej Ukrainy.

– Dziękuję Panu Rektorowi za wypowiedź.

Rozmawiał Walenty Baluk

Aparatura z FNP dla biotechnologii

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej organizuje co roku konkurs na wnioski o aparaturę naukową. Kolejne konkursy nastawione są na różne dziedziny naukowe. Co roku realizowane są dwa tematy. Konkurs BITECH był nastawiony na aparaturę naukową dla biotechnologii służącą do badań stosowanych w skali procesowej (wielkolaboratoryjnej).

W biotechnologii niedoinwestowana jest sfera inżynierii bioprosesowej – ostatni etap przygotowań aplikacyjnych. Etap ten wymaga szczególnie dużych nakładów aparaturowych.

Warto zauważyć, że uczestnicy konkursu mieli do czynienia z bardzo ostrą konkurencją – Fundacja dofinansowała tylko 23 ze 100 złożonych wniosków.

Jednym ze zgłaszających wniosków do FNP był prof. dr hab. inż. Andrzej Noworyta, który złożył wniosek na aparaturę o wartości 700 tysięcy n.zł. Osiągnął sukces: jego projekt został jednym z głównych laureatów konkursu, gdyż przyznano mu 435 tysięcy n.zł. Mógł otrzymać dzięki temu bioreaktor firmy Brown Biotech International, urządzenie do separacji membranowej (odwrócona osmoza) Millipore'a, separator do mikrofiltracji firmy Carbone Lorraine, urządzenie do perwaporacji firmy Carbone - Lorraine - Germany i aparat HPLC firmy Waters.

Jak stwierdził prof. Noworyta, aby uzyskać środki z FNP należało zagwarantować wykorzystanie aparatury. Fundacja chętnie widzi zastosowanie aparatury do prac naukowych jak i zaawansowanych prac dyplomowych.

Zapotrzebowanie biotechnologów na aparaturę dotyczy głównie bioreaktorów. Większość wniosków dotyczyło właśnie tych urządzeń. Projekt prof. Andrzeja Noworyty łączył problem reakcji biologicznej i separacji bioproduktów. Chodziło więc o bioreaktor membranowy pozwalający na wydzielanie i odprowadzanie produktów reakcji. Separacja membranowa jest naśladownictwem mechanizmów zachodzących w organizmach żywych.

Uczestnicy konkursu nie otrzymują w wyniku konkursu środków finansowych na zakup aparatury. Są natomiast zobowiązani do przedstawienia konkursu ofert na interesujące ich urządzenia. FNP honoruje klasyfikację urządzeń przedstawioną przez zgłaszającego (o ile jest ona uzasadniona cenowo i jakościowo). FNP przedstawia zebrane wnioski zakupów z danej dziedziny (np. na bioreaktory) jako hurtową ofertę firmom produkującym dane urządzenia, dzięki temu może uzyskać bardzo korzystne upusty – osiągnięte obniżki cen sięgają 25%! Ponieważ FNP dysponuje środkami dewizowymi, nie ma problemu pokrywania strat wynikających z inflacji.

Fundacja stara się roztropnie lokować swoje pieniądze. Uczestnik konkursu, który dostał środki z FNP musi wykazać w ciągu dwóch lat, że dzięki uzyskanej aparaturze osiągnął interesujące wyniki w zakresie nauki i prac stosowanych, czyli że pieniądze zostały dobrze zainwestowane. Dorobek ten jest starannie recenzowany, a uzyskana opinia (zarówno pozytywna jak negatywna) liczy się bardzo przy następnych staraniach o dofinansowanie – podobno nie tylko w FNP.

Jaki więc będzie program prac zespołu profesora Noworyty?

Przewiduje się współpracę z zagranicą w oparciu o wcześniejsze kontakty z Anglią, Włochami i Niemcami. Jest duża szansa, że uda się uzyskać grant Wspólnoty Europejskiej. Międzynarodowa grupa naukowców europejskich stara się o finanse na badania dotyczące hydrolizy enzymatycznej polimerów naturalnych (np. słomy, skrobi), które mogą być przetwarzane enzymatycznie na cukry. Jest to istotna problematyka ze względu na możliwość zagospodarowania ogromnych ilości produktów odpadowych. W poszczególnych krajach mogą to być różne produkty (np. wytloki z pomarańczy), ale ich masa świadczy o skali problemu.

Ważna jest też współpraca w środowisku polskim. Istotne kontakty nawiązano zarówno z Wydziałem Inżynierii Środowiska PWr., jak i z Akademią Rolniczą. Przygotowywane są też własne prace.

Obszar badawczy dotyczy głównie dwóch kierunków: procesów farmaceutycznych i ochrony środowiska. Pierwsza z tych możliwości wiąże się z wysokimi wymaganiami związanymi z wdrażaniem produkcji leków.

Tak bogate projekty prac świadczą o dużym zapotrzebowaniu na sprzęt i aparaturę naukową. Mamy nadzieję, że wkrótce będziemy mogli donieść Państwu, że zdobyte urządzenia pozwoliły na uzyskanie ciekawych rezultatów.

(mk)

Jak człowiek z komputerem...

W dniach 27-28 października odbyła się na Politechnice Wr. konferencja „Głosowa komunikacja człowiek – komputer” zorganizowana przez Politechnikę i Polskie Towarzystwo Fonetyczne. Konferencja została włączona do programu uroczystości 50-lecia Politechniki Wrocławskiej.

W czasie spotkania przedstawiono 32 referaty, była to więc pierwsza tej skali konferencja polska o tym profilu. W konferencji brali udział fonetycy, lingwiści, akustycy. To interdyscyplinarne podejście okazało się bardzo owocne. Dlatego też nieformalnie ustalono, że za rok lub dwa lata odbędzie się kolejna konferencja tego typu.

Okazuje się, że polskie prace w dziedzinie głosowej komunikacji nie odbiegają w istotny sposób od poziomu światowego, a usprawnienie współpracy między specjalistami i poprawa bazy sprzętowej (zwłaszcza komputerowej) zniweluje opóźnienia strukturalne.

W Polsce jest już kilka ośrodków zajmujących się akustyką mowy (np. placówki PAN w Warszawie i Poznaniu, AGH, Politechnika Gdańska). Ośrodek wrocławski należy do najsilniejszych.

Jak stwierdził w swoim wprowadzającym referacie przewodniczący Komitetu Organizacyjnego konferencji prof. Czesław Basztura (Inst. Telekomunikacji i Akustyki PWr.), celem prowadzonych badań jest opracowanie przyjaznych i współpracujących z użytkownikiem głosowych interfejsów komunikacji człowiek – komputer w języku naturalnym. Mowa jest najbardziej efektywnym i powszechnym sposobem komunikowania się między ludźmi i to ona właśnie powinna stać się jednym z mediów komunikacji człowieka z komputerem.

Główne problemy głosowej komunikacji człowiek – komputer dotyczą:

- akustycznego wejścia do komputera,
- automatycznego rozpoznawania mówców,
- inteligentnych systemów dialogowych.

Generalny scenariusz rozwoju głosowej komunikacji człowiek – komputer może być przedstawiony następująco:

- tworzenie coraz tańszych i bardziej funkcjonalnych systemów,
- dopasowanie systemów informacyjnych do zdolności rozumowania człowieka,
- opracowanie przyjaznych głosowych interfejsów.

Uczestnicy konferencji zajmowali się również konkretnymi aplikacjami swojej dziedziny. Omówiono np. syntezer tekstowy mowy polskiej, elektroniczny słownik polsko-angielski i rozwiązania służące identyfikacji i weryfikacji mówców (np. na potrzeby ekspertyz).

□

List Kardynała Piusa Laghiego, prefekta Kongregacji Edukacji Katolickiej

Z okazji Akademickiego Forum

Rzym, 10 listopada 1995

Drogi Panie Profesorze Wiszniewski,

Z przyjemnością odpowiadam na Pańskie zaproszenie i pozdrawiam wszystkich, którzy zebrali się na Akademickim Forum by dyskutować nad problemami „Umiejdzynarodowienia Szkolnictwa Wyższego”.

Kongregacja Edukacji Katolickiej, której jestem prefektem i która nadzoruje około 950 katolickich uniwersytetów, kolegiów i innych instytucji katolickich o charakterze wyższych uczelni w całym świecie, uznaje za godną najwyższego uznania Pańską inicjatywę skoordynowania działań służących rozważeniu ważnej roli, jaką uniwersytety i inne placówki kształcenia wyższego odgrywają nie tylko dla poszczególnych profesorów i studentów, którzy czerpią korzyści nie tylko z akademickich, zawodowych, ludzkich, kulturalnych, etycznych i religijnych walorów oferowanych przez te instytucje, ale też dla całego społeczeństwa.

Żałuję, że nie mogę osobiście wziąć udziału i zabrać głosu na Forum ze względu na moje obowiązki w Kongregacji. Będzie mi natomiast bardzo miło skorzystać z możliwości przekazania krótkiego przesłania.

Temat Akademickiego Forum, **Umiejdzynarodowienie Szkolnictwa Wyższego**, jest ogromnie interesujący i należy docenić wysiłki podejmowane na różnych szczeblach dla wzajemnego wzbogacenia różnych narodów, kontynentów i kultur w dziedzinie kształcenia uniwersyteckiego. W związku z tym chciałbym zwrócić Pańską uwagę na to, co powinno stanowić podstawowe cechy umiejdzynarodowienia studiów wyższych.

Po pierwsze, muszą tu zostać włączone wszystkie aspekty kształcenia, ale można mówić o prawdziwym wzbogaceniu tylko wtedy, gdy umiejdzynarodowienie wiedzy uniwersyteckiej będzie miało na celu całościowe kształtowanie człowieka i bezinteresowne poszukiwanie prawdy. Często zdarza się dzisiaj, że pragnienie postępu w umiejdzynarodowieniu kształcenia są motywowane pewnymi wpływami ideologicznymi, wśród których dominują aspekty ekonomiczne i techniczne.

Uniwersytet jest miejscem, które z samej swej natury jest uprzywilejowane pod względem postępu myśli i formacji osobowej. Z tego względu pełni fundamentalną rolę w doskonaleniu społeczeństwa oraz w tworzeniu i podtrzymywaniu przyjaznych więzi między narodami i ludźmi.

W tym kontekście chciałbym zacytować słowa Ojca Świętego Jana Pawła II zawarte w Konstytucji Apostolskiej Uniwersytetów Katolickich zatytułowanej *Ex corde Ecclesiae* promulgowanej w 1990 roku. Ta Konstytucja Apostolska, określona przez samego Ojca Świętego jako „swego rodzaju magna charta... uniwersytetów katolickich”, mówi o „wielkiej misji kształcenia wyższego” katolickich instytucji naukowych. Dokument ten mówi o wielu zadaniach wspólnych dla wszystkich uniwersytetów, zarówno katolickich jak innych, odnosi się do podstaw poważnych współczesnych problemów i próbuje proponować rozwiązania. Misja taka wymaga międzynarodowej współpracy na polu kształcenia uniwersyteckiego.

Biorąc to pod uwagę, Papież przypomina funkcje uniwersytetów katolickich, które są też właściwe wszystkim uniwersytetom. Proszę pozwolić, że zacytuję punkt 32 tej Konstytu-

cji Apostolskiej. Mówi on:

„Do ... (uniwersyteckich) prac badawczych będzie należało badanie poważnych współczesnych problemów, dotyczących godności życia ludzkiego, wspierania sprawiedliwości dla wszystkich, jakości życia osobistego i rodzinnego, ochrony przyrody, dążenia do pokoju i politycznej stabilizacji, bardziej sprawiedliwego udziału w zasobach światowych surowców oraz nowego ekonomicznego i politycznego porządku, który będzie lepiej służył wspólnocie ludzkiej na poziomie narodowym i międzynarodowym. Uniwersyteckie badania naukowe będą miały na celu odkrywanie źródeł i przyczyn poważnych problemów naszych czasów ze szczególnym uwzględnieniem ich religijnego i etycznego wymiaru.”

Wszystkie uniwersytety „muszą mieć odwagę mówienia niewygodnych prawd, które nie są przyjemne dla opinii publicznej, ale które są konieczne dla zapewnienia autentycznego dobra społeczeństwa” (patrz punkt 32).

Dzisiejsze społeczeństwo przechodzi okres głębokich kulturalnych zmian, jakie - jak sądzimy - nie występowały zapewne w przeszłości. Jednakże wiele z wyzwań stojących przed dzisiejszymi kobietami i mężczyznami ma charakter ponadczasowy; wystarczy pomyśleć o ograniczeniach i brakach nieodłącznych od życia jednostek i narodów w ciągu całej historii. A jednocześnie możemy określić te wyzwania jako współczesne, ponieważ dotyczą naszych czasów, żyjących kobiet i mężczyzn, a są zintensyfikowane m.in. przez techniczne i naukowe innowacje naszych czasów (z których wiele było jeszcze niedawno nie do wyobrażenia), a charakteryzujące się nowym typem złożonością.

W tym kontekście wszystkie uniwersytety są wezwane, dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek, do takiego przyczynienia się do aktualnych przemian, by ich kierunek służył dobru człowieka, społeczeństwa i narodów.

Kościół Katolicki, którego powołaniem jest uniwersalizm, deklaruje swój wkład w umiejdzynarodowienie szkolnictwa wyższego i pragnie wspierać szczególny charakter uczelni zarówno za pośrednictwem uniwersytetów katolickich jak przez swoją obecność na innych uniwersytetach i w kulturze uniwersyteckiej (patrz *“The Presence of the Church in the University and in University Culture”*, Rzym, 1994).

Z pewnością polityczna i społeczna współpraca między narodami i ludźmi przeszła już długą drogę w kierunku przełamania barier, które niegdyś ich dzieliły, i przybliżenia ich sobie. To jednak nie wystarczy do rozwiązania problemów dzisiejszego świata. By to osiągnąć, będzie konieczne, by te polityczne i społeczne wysiłki były wspierane kształtowaniem osoby ludzkiej w poszanowaniu podstawowych wartości pokoju, sprawiedliwości, godności ludzkiej, braterstwa, a także transcendentnej i religijnej wizji człowieka. Uniwersytet ze swojej natury i w swojej misji odpowiada w szczególnie sposób tym potrzebom.

Podsumowując pragnę przekazać Panu w imieniu Kongregacji Edukacji Katolickiej serdeczne pozdrowienia i najlepsze życzenia sukcesu organizowanego przez Pana Akademickiego Forum. Specjalne słowa życzeń kieruję do tych instytucji reprezentowanych na spotkaniu, włącznie z zapraszającą Uczelnią, które obchodzą jubileusz. Zachęcamy Państwa, by pośród wielu rozmaitych wyzwań stojących przed Państwem, przykładać zawsze jak największą uwagę i wiernie wypełniać ważną edukacyjną misję, którą Państwu powierzono. W ten sposób Uniwersytety Państwa będą w stanie spełnić niezastąpioną rolę w przygotowaniu ludzkości do nowego Millenium.

Korzystając z tej okazji przekazuje Państwu wyrazy najwyższego poważania

(—) Pius Kardynał Laghi

Prefekt Kongregacji Edukacji Katolickiej

Jubileusz – Forum Akademickie

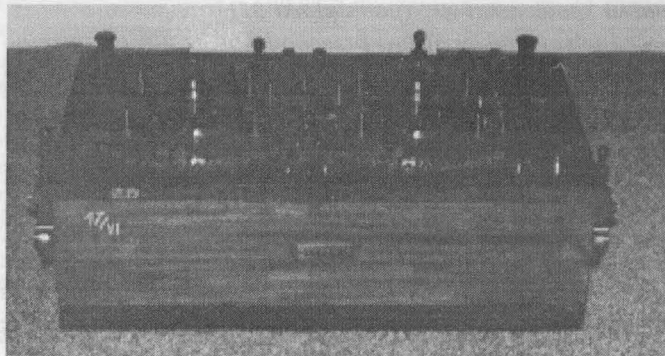

Uff, to były piękne dni! Miniony tydzień obfitował w uroczystości, jak nigdy dotąd.

W poniedziałek,

13 listopada,

już o 9 rano otwarto okolicznościową wystawę przedstawiającą prehistorię (lwowską i wrocławską) Politechniki Wrocławskiej. Wystawa mieści się na antresoli Gmachu Głównego i jest jak najbardziej godna zwiedzenia, także ze względu na zabytkowe urządzenia techniczne, które zachowały się po Technische Hochschule Breslau.

W samo południe Prorektor ds. Ogólnych prof. Ryszard Rogala wręczył liczne Złote Odznaki Politechniki Wr. pracownikom poszczególnych jednostek.

Legitymacja pani Małgorzaty Zarzyckiej – Persony (Wydz. Architektury)

Po południu odbyło się uroczyste otwarcie Centrum Kształcenia Ustawicznego. Obejrzeliśmy piękne wnętrza budynku przy ul. Szymanowskiego 7 i sprzęt komputerowy (podłączony do INTERNETU). W uroczystości wzięło udział wielu gości zagranicznych. Wyróżniono specjalnymi dyplomami liczne osoby, które pracowały nad realizacją tego ambitnego zadania.

Udało nam się sfotografować panią dr Zofię Krokosz – Krynke, panią mgr Hannę Helman, dra Wojciecha Myśleckiego, dra Leszka Stefana.

Obecni byli oczywiście prof. Henry S. Enck z Central Connecticut State University i pani Ella Heath z Londynu, którzy przyczynili się do sukcesu projektu wspieranego od dwóch lat finansowo przez Amerykańską Agencję Federalną ds. Rozwoju Międzynarodowego. (US AID). Dr Andrzej Czemplik pokazywał zdumionej publiczności zdjęcia z niedawnej przeszłości budynku wyjaśniając, jak duży był zakres prac remontowych. Wszyscy chwalili standard wykonczenia i wyposażenia.

14 listopada

był poświęcony **Forum Akademickiemu**. Uczestnicy z całego świata dyskutowali nad problemami umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego. Główne wykłady plenarne wygłoszone zostały przez profesora Daniela Grimma z Ecole Centrale de Paris i panią baronesę Glorię Hooper, byłego ministra edukacji Wielkiej Brytanii, członka Rady Europy.

Profesor Daniel Grimm przedstawił charakter wymiany naukowej na swojej uczelni, która jest jedną z najbardziej prestiżowych uczelni technicznych w Europie. Zapoczątkowano tam wymianę

studentów z niemieckimi uczelniami podobnego typu, w tym z Rheinische Technische Hochschule z Akwizgranu (Aachen, Niemcy). Wymiana napotkała na pewne trudności, których nie oczekiwano na wstępie. Spodziewano się problemów językowych, nie okazały się one jednak najpoważniejsze. (Studenti europejscy podobno wyjeżdżają nawet na uczelnie japońskie, gdzie uczestniczą w oryginalnych wykładach.) Bardziej istotnym czynnikiem okazały się wyniki w nauce i zdolność abstrakcyjnego rozumowania. Wymienione uczelnie różnią się skalą, systemem selekcji studentów, obciążeniami

żeniami dydaktycznymi i zakresem wykorzystywanej w trakcie kształcenia wiedzy matematycznej. Okazało się, że odegrała rolę tradycja narodowa, w myśl której w Niemczech za najbardziej prestiżowe (a więc przyciągające najlepszych studentów) są kierunki ściśle teoretyczne, podczas we Francji najlepsi kandydaci ubiegają się o miejsca na kierunkach inżyniersko - menadżerskich. Trzeba się też liczyć z odrębnymi systemami ocen.

Celem polityków jest to, by być ponownie wybranym. Chętnie dążą oni do tanich efektów, np. do zwiększania ilości miejsc na studiach przez skracanie czasu studiów. W ten sposób utworzono w Niemczech wiele Fachhochschulen zamiast uniwersytetów. Nie jest to jednak to samo. Przemysł potrzebuje zarówno szeroko, ale krótko szkolonych ludzi, jak i teoretycznie przygotowanych specjalistów. Ważne jest, by absolwenci byli przygotowani na współzawodnicstwo. Należy brać też pod uwagę zapotrzebowanie zgłaszane przez przemysł.

Baronessa Gloria Hooper omówiła kilka podstawowych zagadnień wiążących się z aktualnymi przemianami w świecie nauki i w

Baronessa Gloria Hooper w towarzystwie pani Ewy Wiszniewskiej

całym społeczeństwie. Chodzi o kształcenie ustawiczne, troskę o wysoką jakość kształcenia i profesjonalizm nauczycieli akademickich decydujący o ich prestiżowej pozycji.

Zjawisko masowej edukacji przyspieszy procesy społeczne, ale i zwiększy wyzwanie. Studenci muszą być nastawieni na selekcjonowanie wiadomości. Dlatego najcenniejszą rzeczą jest wysoka jakość wykształcenia, której nie da się zastąpić tanią namiastką. Jakość kształconych absolwentów zależy od jakości uczelni, systemu kształcenia, motywacji i morale studentów oraz nacisku na solidną pracę.

Należy przy tym mieć zawsze na uwadze słowa Disraliego: „Tylko kształcenie naszych dzieci jest podstawą rozwoju naszego kraju.”

Odczytano list kardynała Laghiego, który zamieszczamy odrębnie.

W dalszej części debaty zabrali głos liczni goście z kraju i z zagranicy. Wśród których wymienić należy prorektora Uniwersytetu w Stuttgarcie Gisberta Lechnera, którego uczelnia ma aż 13,7% studentów - cudzoziemców i utrzymuje wymianę studentów i naukowców z wieloma ośrodkami. Planuje się wykorzystanie w przyszłości do celów kształcenia nowoczesnej telekomunikacji. Wśród trudności, jakie napotyka się przy organizacji wymiany mówca wymienił jako główne: ograniczenia administracyjne, językowe, i mniejszą niż można sobie życzyć ilość miejsc.

Prof. Zdenek Kovař z Uniwersytetu Technicznego w Libercu podkreślił ułatwienia w wymianie międzynarodowej wynikające ze zmian politycznych. Ma to praktyczny wymiar dla naszej uczelni, gdyż Liberec leży o krok od Jeleniej Góry.

Rektor Politechniki Śląskiej prof. Willibald Winkler przedstawił bogaty program wymiany międzynarodowej realizowany przez jego uczelnię (Erasmus, Tempus etc.). Poruszył też problem wspomniany przy innej okazji na łamach „Pryzmatu”: czy czasem nie lepiej zaprosić cenionego naukowca z zagranicy na cykl wykładów, zamiast wysyłać studentów w świat? Jako tzw. evaluator w programie brusselskim Copernicus prof. Winkler miał okazję przyjrzeć się problemowi asymetrii w wymianie międzynarodowej: zachodni kierunek

wyjazdów jest znacznie popularniejszy od wschodniego. Jest to po części problem psychologiczny.

Prof. Edmund Wittbrodt z Politechniki Gdańskiej przypomniał, że jego uczelnia kończy również 50 lat, że również powstała w wyniku przemieszczania się ludności po wojnie i podobnie jak Politechnika Wrocławska dąży do stworzenia przyjaznych kontaktów między różnymi społeczeństwami i środowiskami naukowymi.

Pani profesor Monika Hardygóra w towarzystwie przedstawicieli Bergakademie we Freibergu.

Prof. Jan Gliński z Poznania reprezentujący Francusko-Polską Szkołę Nowych Technik Informatyczno-Komunikacyjnych opisał ciekawą strukturę placówki, która nie tylko wprowadza polskich studentów we francuski system kształcenia, ale ma duży procent studentów, w tym z Francji.

Prorektor PWr. ds. Nauki, prof. Wojciech Majewski poruszył problem zależności między poziomem badań naukowych i jakością kształcenia. Wymienił też przeszkody utrudniające kontakty, z których część ma charakter wewnętrzny (finanse, brak informacji), a część zewnętrzny (np. biurokracja struktur europejskich). Na tym tle jako wyróżniające się wyjątkowo sprawną organizacją mówca wymienił programy naukowe NATO.

Drugi sekretarz Ambasady USA David Brooks kurtuazyjnie rozpoczął swoje wystąpienie niezłą polszczyzną ubolewając z powodu istnienia przypadków w języku polskim. Następnie już po angielsku przypomniał o takich pożytecznych inicjatywach rządu USA, jak działająca w sieci elektronicznej Civic Net (CivNet) służąca kształtowaniu demokratycznego społeczeństwa (przyda się, przyda), Program Fulbrighta, informacja naukowa itd.

Prof. Tadeusz Luty, który przez 2 kadencje pełnił funkcję prorektora ds. nauczania, zauważył, że trzeba ostrożnie kształtować programy nauczania i brać pod uwagę zależność między badaniami naukowymi i nauczaniem. Program students' mobility sprawdza się, gdy oparty jest przez wspólny program badań uczestniczących w wymianie ośrodków. Trzeba jednocześnie wspierać professors' mobility.

Profesor D. Kraus z Uniwersytetu Humboldta w Berlinie wyraził radość, że stare mury Technische Hochschule Breslau zostały tak dobrze wykorzystane, zaś prof. Piet Stroeven z Delft University of Technology, główny koordynator programu współpracy z Wydz. Budownictwa Politechniki Wrocławskiej mówił o dużej liczbie programów współpracy łączącej Politechnikę Wrocławską z zachodnimi ośrodkami.

Z konieczności wymieniliśmy tylko niektórych uczestników debaty, gdyż sesja trwała aż do godz. 17. Wieczorem odbył się w Filharmonii galowy koncert jubileuszowy z udziałem czterech chórów akademickich, orkiestry Akademii Muzycznej we Wrocławiu i solistów. Śpiewacy i muzycy zostali nagrodzeni burzą oklasków, a wykonana w finale przez wszystkich wykonawców „Oda do radości” Bethoveena została odebrana jako symbol zrealizowanych więzi ponad granicami.

cd ze str. 7

W środę

15 listopada

obchodzono, jak zwykle, Święto Uczelni. Rozpoczęło się uroczystą Mszą Św. w intencji wrocławskiego środowiska akademickiego odprawioną po łacinie przez kardynała Henryka Gulbinowicza. Następnie złożono wieńce pod Pomnikiem Martyrologii Profesorów Lwowskich i odsłonięto znajdującą się na budynku D-2 nową nawę: Skwer prof. Kazimierza Idaszewskiego. W uroczystości brała udział rodzina prof. Idaszewskiego, przedstawiciele władz miasta oraz kompania honorowa Wojska Polskiego.

Uroczystość w Auli Politechniki miała bardzo uroczysty charakter. Za stołem prezydyjnym zasiadł obok Rektorów Politechniki Wrocławskiej JM Rektor Politechniki Lwowskiej, prof. Jurij Rudawskij. Odbyła się uroczystość nadania doktoratu honoris causa wybitnemu matematykowi, profesorowi Kazimierzowi Urbanikowi. Wręczono po raz pierwszy Medale Politechniki Wrocławskiej. Otrzymali je uosabiający historię naszej uczelni profesorowie: Kazimierz Ciechanowski, Zbigniew Godziński, Henryk Hawrylak, Jan Kmita i Jerzy Stańda oraz związany z całkiem nową jej historią prof. John W. Shumaker z University of Louisville, Kentucky (USA).

Udekorowano również liczne osoby z Uczelni i środowiska wrocławskiego odznaczeniami państwowymi: Krzyżem Komandorskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym, Srebrnym i Brązowym Krzyżem Zasługi. Nadano też Medale Komisji Edukacji Narodowej. (nazwiska nagrodzonych zamieszczamy odrębnie). Wręczono zespołową nagrodę Ministra Edukacji Narodowej, którą otrzymali prof. dr hab. inż. Roman Koch i dr hab. inż. Antoni Kozioł z Wydziału Mechaniczno - Energetycznego.

Z gratulacjami z okazji 50-lecia uczelni wystąpili: kardynał Henryk Gulbinowicz, ambasador Republiki Czeskiej w Polsce Karel Stindl, członek Stowarzyszenia Niemiecko - Polskiego w Badenii - Wirtembergii Claus Weyrosta, rektor Politechniki Lwowskiej Jurij Rudawskij i przewodniczący Towarzystwa Przyjaciół TU Breslau Günter Dommann. Spośród licznie nadesłanych życzeń i gratulacji odczytano list Jego Świętobliwości Jana Pawła II.

Osoby niesyte wrażeń mogły udać się wieczorem na Uniwersytet, gdzie w Auli Leopoldinie odbyło się otwarte posiedzenie Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni Wrocławia i Opola, na którym wręczono **nagrody za integrację wrocławskiego środowiska naukowego**. Tegorocznymi laureatami są prof. zw. dr hab. Jan Mozrzyk, fizyk z UW. i prof. zw. dr hab. nauk med. Zdzisław Zagrobelny, lekarz i anesteziolog z AWF. Obaj są byłymi rektorami swoich uczelni. Obaj też otrzymali obrazy o imponujących rozmiarach.

Jednocześnie ogłoszono wyniki konkursu na pamiątki. Pierwsze miejsce zajęła pani Jadwiga Złоторzycka z UW., drugie - mgr inż. Stanisław Dziurzyński z PW., a trzecią dr hab. Piotr Jurek z UW. i prof. dr Zbigniew Domasławski z AMed.

Niespodzianką dla gości spotkania była wizyta ministra Kołodki. Wypowiedział się on na zawsze aktualny temat finansów dla nauki i szkolnictwa wyższego. Stwierdził, że w przyszłym roku dotacja na szkolnictwo wyższe wzrośnie o 13,6%, a na naukę o 8%. Żeby jednak zachować pluralizm informacji, a może by nastawić nas badawczo do problemu udzielił jednocześnie wywiadu prasie, w którym pierwsza z podanych cyfr wzrosła do 25%.

16 listopada studenci zorganizowali posiedzenie Trójkątnego Stołu, czyli debatę w trójkącie nauczyciele - pracodawcy - studenci. Z gości zagranicznych obecni byli: reprezentująca business pani Ella Heath i prof. Alexandru Nichici z Uniwersytetu Technicznego w Timișoarze (Rumunia). Studenci zacytowali dane, z których wynika, że tylko 15% studentów uczestniczy wszechstronnie w życiu uczelni, 66% deklaruje się jako nie mający żadnych doświadczeń praktycznych (ale w czym, na Boga!), a 53% szuka uzupełniającej wiedzy poza uczelnią. Dyskusja prowadzona przez pana Pawła Sopkowskiego (AIESEC) skoncentrowała się głównie na proporcji między kształceniem ogólnym, podstawowym, a praktycznym, zwanym przez dziekana Jerzego Świątka „systemem kanapkowym”. Zdaniem pani

Trójkątny stół – reprezentacja pracodawców

Heath obecnie odchodzi się w Europie Zachodniej od tego ostatniego systemu kształcenia, gdyż nie pozwala on absolwentom na szybkie przekwalifikowywanie się niezbędne obecnie na wolnym rynku pracy. Zdaniem prof. Świątka „nie ważne, co się studiuje, ważne, z kim się studiuje”, czyli bardziej niż konkretne wiadomości liczy się formacja intelektualna. Poruszono też problem praktyk zawodowych. Prorektor ds. Nauczania, prof. Zdzisław Kremens deklaruował potrzebę zatrudniania specjalistów - praktyków zdolnych przekazać swoje długoletnie doświadczenie. Prorektor pochwalił jednocześnie inicjatywę studentów z AIESECu opracowania wymiernych wskaźników efektów kształcenia wg określonych programów (np. na wzór francuski - przez rejestrowanie efektów finansowych absolwentów). Pani Heath była zdania, że najlepszą metodą weryfikacji systemu nauczania jest zainteresowanie absolwentami ze strony potencjalnych pracodawców.

W sumie spotkanie zostało uznane za pożyteczne i interesujące.

Przedstawione tu uroczystości nie wyczerpują oczywiście całości obchodów 50-lecia. Poszczególne wydziały urządzały własne jubileusze. O tym jednak napiszemy odrębnie.

Do zobaczenia za 50 lat!

Opracowała i fotografowała Maria Kiszka

Jubileuszowe odznaczenia i medale

KRZYŻ KOMANDORSKI ORDERU ODRODZENIA POLSKI

doc. dr hab. Zbigniew Orzeszkowski
Inst. Metrologii Elektrycznej PW.
prof. dr hab. Zdzisław Samsonowicz
Inst. Technologii Maszyn i Automatykacji PW.
prof. dr hab. Marian Rutkowski
Wydział Chemiczny PW.
prof. dr hab. Zdzisław Hellwig
Akademia Ekonomiczna

KRZYŻ OFICERSKI ORDERU ODRODZENIA POLSKI

prof. dr hab. Antoni Janusz
Akademia Wychowania Fizycznego
prof. dr hab. med. Zbigniew Knapik
Akademia Medyczna
prof. dr hab. med. Marian Wilimowski
Akademia Medyczna

ZŁOTY KRZYŻ ZASŁUGI

dr inż. arch. Jerzy Chełmicki
Wydz. Architektury
dr hab. Edward Dzikowski
Wydz. Mechaniczny
prof. dr hab. Józef Grabowski
Wydz. Elektroniki

- dr hab. Henryk Kasprzak
Wydz. Podst. Problemów Techniki
- dr hab. Tadeusz Kowalski
Wydz. Inżynierii Środowiska
- prof. dr hab. Zbigniew Korzeń
Wydz. Mechaniczny
- dr hab. Maciej Kulisiewicz
Wydz. Mechaniczny
- dr hab. Barbara namysłowska - Wilczyńska
Wydz. Budownictwa Lądowego i Wodnego
- dr hab. Andrzej Piasecki
Wydz. Chemiczny
- prof. dr hab. Jan Zarzycki
Wydz. Elektroniki

SREBRNY KRZYŻ ZASŁUGI

- dr inż. Iwona Dubielewicz
Centrum Informatyczne
- dr hab. Leszek Golonka
Wydz. Elektroniki
- dr Władysława Jaśkiewicz
Administracja Centralna
- dr inż. Eugeniusz Korejwo
Wydz. Elektryczny
- dr hab. Janusz Mroczka
Wydz. Elektroniki
- dr hab. Kazimierz Pietraszkiewicz
Wydz. Podst. Problemów Techniki
- dr hab. Waław Sokalski
Wydz. Chemiczny

BRAZOWY KRZYŻ ZASŁUGI

- mgr inż. Wojciech Marszałek
Wydz. Architektury
- dr inż. Jacek Urbański
Wydz. Górniczy

MEDAL KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ

- dr Irena Bogacz
Studium Nauki Języków Obcych
- doc. em. Mieczysław Chmiel
Wydz. Architektury
- prof. dr hab. Mieczysław Grobelny
Wydz. Elektroniki
- prof. dr hab. Apolinary Kowal
Wydz. Inżynierii Środowiska
- doc. dr Adam Kubica
Wydz. Podst. Problemów Techniki
- dr hab. Józef Mackiewicz
Wydz. Mechaniczny
- prof. dr hab. Czesław Nosal
Wydz. Informatyki i Zarządzania
- prof. dr hab. Zbigniew Pohl
Wydz. Elektryczny
- dr inż. Andrzej Puszyński
Wydz. Chemiczny
- prof. dr hab. Hanna Suchnicka
Wydz. Górniczy
- prof. dr hab. Aleksander Weron
Wydz. Podst. Problemów techniki
- prof. dr hab. Mirosław Werszko
Wydz. Mechaniczno - Energetyczny
- dr inż. Ireneusz Wilk
Wydz. Podst. Problemów Techniki
- prof. dr Adam Zaleski
Wydz. Chemiczny
- doc. dr Rudolf Żamojdo
Wydz. Mechaniczno - Energetyczny

Jubileusz Wydziału Elektrycznego

Wydział Elektryczny jest jednym z tych, które swój początek łączą z pierwszymi momentami działalności Uczelni. Dlatego też obchodzono w tych dniach 50-lecie Wydziału. Uroczystości miały miejsce 13 listopada. O godz. 8 w kościele Najświętszego Serca Jezusowego odbyła się Msza Św. w intencji zmarłych profesorów i pracowników Wydziału. Następnie delegacje Wydziału złożyły kwiaty na grobach znajdujących się na pięciu cmentarzach wrocławskich (przy ul. Bujwida, na Swojcu, na Sępolnie, na Cmentarzu Grabiszyńskim i Osobowickim). O godz. 14 rozpoczęło się uroczyste posiedzenie Rady Wydziału. Otworzył je dziekan Bogdan Sywał. Prof. Marian Cegielski wygłosił blisko 40-minutowy wykład o historii Wydziału Elektrycznego. Po nim zabrali głos dziekani innych wydziałów, których losy były historycznie powiązane z Wydziałem Elektrycznym. Prof. Jerzy Stańda z Wydz. Mechaniczno - Energetycznego, prof. Andrzej Mulak z Wydz. Elektroniki i prof. Jan Koch z Wydz. Mechanicznego złożyli serdeczne życzenia pracownikom Wydziału Elektrycznego.

Szczególny moment w obchodach stanowiło nadanie imion zasłużonych profesorów dwóm salom wykładowym w budynku D-1. Odbyło się to w obecności i z udziałem rodzin tych profesorów.

Sala 309 otrzymała imię prof. Jana Trojaka,

sala 104 nosić będzie imię prof. Konstantego Wołkowińskiego.

Słowo o profesorze Janie Trojaku wygłosił prof. Jan Pytel, profesora Konstantego Wołkowińskiego wspominał prof. Zdzisław Tereziak.

NA WYDZIAŁACH

SZKOŁA FRANCUSKA

16 listopada odbyło się po raz kolejny uroczyste wręczenie dyplomów trzydziestu absolwentom Szkoły Francuskiej. Przybyły na nią liczne osobistości: prezydent Fundacji France -Pologne Jacques de Chalendar, prorektor Ecole Centrale Paris prof. Daniel Grimm, koordynator szkolenia prof. Andrzej Kobylański z Ecole Supérieure National des Mines de St. Etienne, a także rektor tej uczelni prof. Philippe Hirtzman i prorektor Ecole des Mines de Nancy prof. Marc Lefort. Byli również tegorocznymi „ojcowie chrzestni” absolwentów: Jean-Marc Suzat, dyrektor generalny domów towarowych CASINO i zastępujący dyrektora Kombinatu Górniczo – Hutniczego Miedzi Polska Miedź dra Stanisława Siewierskiego prof. Zbigniew Śmieszek. Obecny był też konsul francuski G. Pascal.

JM Rektor prof. Andrzej Wiszniewski podkreślił rolę wykształcenia w zdużającym do Zjednoczonej Europy społeczeństwie. Jak na standardy europejskie jesteśmy społeczeństwem młodym. Jeśli będziemy reprezentować odpowiednio pod względem poziomu i kierunku wykształcenie, możemy oczekiwać jako społeczeństwo sukcesu.

Prezydent Jacques de Chalendar wyraził radość, że zapoczątkowana we Wrocławiu inicjatywa rozwija się tak owocnie w całym kraju. Obecnie jest już ponad 1000 absolwentów tego systemu kształcenia w wielu miastach Polski. Dodał też, że Francja i Niemcy współdziałające z Polską w Trójkącie Weimarskim wspierają wejście naszego kraju do Europy.

Pan Jean-Marc Suzat omówił działalność swego przedsiębiorstwa, które powstało 100 lat temu w St. Etienne. Zaoferował absolwentom zarówno zatrudnienie, jak kształcenie i promocję. Prof. Zbigniew Śmieszek odczytał list dyrektora S. Siewierskiego, który jako absolwent Szkoły Francuskiej jest związany z nią od początku.

Składano też wiele podziękowań: drowi Wojciechowi Myślekiemu, pani Halinie Lichodziejewskiej, romanistce, pani Teresie Pękalskiej, drowi Krystianowi Konkolowi i wielu innym.

Program studium obejmujący 450 godzin kształcenia jest identyczny z francuskim zaawansowanym kursem doskonalenia w zarządzaniu systemami przemysłowymi Mastere Specialise prowadzonym w Ecole Centrale Paris. W ramach kształcenia uczestnicy studium biorą udział w trwającym co najmniej 4 miesiące szkoleniu przemysłowym, w trakcie którego rozwiązują konkretny problem danego przedsiębiorstwa lub instytucji.

Jak już donosiliśmy, w bieżącym roku Studium zostało objęte międzynarodowym trzyletnim programem Unii Europejskiej TEMPUS PHARE, dzięki któremu zostanie utworzona polskojęzyczna wersja Studium Zarządzania Systemami Przemysłowymi. Będzie ono przede wszystkim adresowane do kadr kierowniczych polskich przedsiębiorstw. □

TEMPUS 1995/96

— wyniki selekcji

1. Budżet

Z 203 mln ECU przyznanych Polsce przez Komisję Europejską w ramach tzw. National PHARE 1995, program TEMPUS otrzymał 30 mln ECU, tj. 14,8%, z których kwotę 29,76 mln ECU rozdysponowano dotychczas następująco:

Wysok. funduszy w mln. ECU

JEPy nowe	26,05
IMG – stypendia indywidualne	0,90
CME – działania uzupełniające	1,50
JENy	0,60
YEX	0,48
Budżet Biura TEMPUS w W-wie	0,23

Podobnie jak w latach ubiegłych największa część funduszy przeznaczona została na JEPy (Akcja I), tj. 86,8%, 3% na stypendia indywidualne (Akcja II – IMG) i 5% na działania uzupełniające (Akcja III – CME). W tegorocznym budżecie programu działania uzupełniające (CME) zajmują dość dużą pozycję w porównaniu z funduszami lat poprzednich. Związane jest to ze zmianą celu tej akcji, która od tego roku ma za zadanie wspierać rozwój instytucjonalny wydziałów/uczelnii, rozpowszechniać rezultaty projektów realizowanych w Programie TEMPUS lub innych podobnych programach, wspomagać MEN w opracowaniu strategii rozwoju różnych aspektów szkolnictwa wyższego.

2. JEPy

Ogółem złożono w Polsce 270 projektów, spośród których zaakceptowano 65, tj. 24,1%. Wskaźnik ten jest porównywalny z rokiem ubiegłym, kiedy to wyniósł on 21,5%. Należy w tym miejscu wspomnieć o mniejszej liczbie wniosków nadesłanych do tegorocznej selekcji – 270, dla porównania w roku 1994/95 nadesłano ich 422.

W podziale na kategorie projektów liczba złożonych i zaakceptowanych JEPów wygląda następująco:

	Złożone	Zaakceptowane	Wskaźnik
JEPy strukturalne	234	57	
Mobility JEPy	36	8	
	270	65	24,1%
w tym na PWr.:			
JEPy strukturalne	15	6	
Mobility JEPy	2	1	
	17	7	41,2%

Lista zaakceptowanych JEPów na Politechnice Wrocławskiej w roku akademickim 1995/96:

- JEP-9023
“Education in signal processing and circuits for signal processing”
Koordynator na PWr.: prof. Jan Zarzycki, I-28
- JEP-9137
“Practically oriented curricula in electrical engineering of PL, D and IRL (POCEE)”
Koordynator na PWr.: prof. Teresa Kowalska – Orłowska, I-29
- JEP-9244
“Physics for engineering and technology”
Koordynator na PWr.: dr Andrzej Radosz, I-9
- JEP-9315
“Ecological aspects of the plastic waste management”
Koordynator na PWr.: prof. Jerzy Zwoździak, I-15
- JEP-9325
“Optimal control of manufacturing systems and processes”
Koordynator na PWr.: prof. Jerzy Jędrzejewski, I-24
- JEP-9328
“Upgrading continuing education at Polish universities”
Koordynator na PWr.: dr Antoni Serwin, I-8

7. MJEP-9432
„Internationaler und europäischer gewerblicher Rechtsschutz”
Koordynator na PWr.: dr Joachim Potrykus, I-24

3. IMG – Individual Mobility Grants (Stypendia indywidualne)

Zakończona została selekcja 1-ej rundy wniosków o stypendia indywidualne (złożonych w terminie do 17 stycznia 1995), na którą przeznaczono 517.580 ECU. W sumie po stronie polskiej wpłynęło 208 wniosków, a zaakceptowano 156, tak więc wskaźnik akceptacji, podobnie jak w roku ubiegłym był bardzo wysoki i wyniósł 75%.

Na Politechnice Wrocławskiej złożono 7 wniosków, z których wszystkie (100%!) zostały zaakceptowane:

1. PL-1019 – dr Witold Kwaśnicki, I-6
2. PL-1045 – prof. Ryszard Rohatyński, I-16
3. PL-1046 – dr Andrzej Kania, I-16
4. PL-1047 – dr Ludwik Kuźniarz, Centrum Informatyczne
5. PL-1073 – dr Jacek Rudnicki, I-23
6. PL-1081 – mgr inż. Janusz Matuszewski, filia w Legnicy
7. PL-1128 – mgr inż. Paweł Furman, I-26

Zakończona została już rejestracja wniosków IMG, które wpłynęły do 16 czerwca 1995. O stypendia, na które przeznaczono ok. 400.000 ECU, ubiegać się będzie 166 kandydatów.

4. CME – Działania Uzupelniające (Complementary Measures)

Spośród 72 złożonych projektów 33 nie spełniało jednego lub kilku wymogów formalnych, tak więc do drugiego etapu selekcji zostało zakwalifikowanych 39 wniosków. Ze strony Politechniki złożono 2 wnioski. Żaden nie został zaakceptowany.

TEMPUS 1996/97 – INFORMACJE O ZASADACH UBIEGANIA SIĘ O GRANTY

W roku akademickim 1996/97 realizowane będą następujące „akcje” Programu TEMPUS:

1. Joint European Projects (JEP) – max. trzyletnie projekty współpracy z uczelniami w krajach Unii Europejskiej obejmujące modernizację programów nauczania, szkolenie nauczycieli, wymianę studentów, opracowywanie materiałów dydaktycznych oraz modernizację sprzętu.

Fundusze uzyskać będą mogły jedynie wnioski odpowiadające **priorytetom** przedstawionym w Vademecum Programu TEMPUS.

Termin składania wniosków – 31 stycznia 1996

2. Individual Mobility Grants – stypendia indywidualne dla pracowników naukowych i administracyjnych uczelni oraz doktorantów na pobyt w uczelni lub przedsiębiorstwie w kraju(ach) Unii Europejskiej; stypendia od 1 tygodnia do 4 miesięcy dla pracowników; do 10 miesięcy – dla doktorantów.

Terminy składania wniosków:

1 marca 1996 – wyjazdy w okresie 1 września 1996 – 31 sierpnia 1997

14 czerwca 1996 – wyjazdy w okresie 1 stycznia 1997 – 31 sierpnia 1997

3. Complementary Measures – max. roczne projekty współpracy z uczelniami i przedsiębiorstwami w krajach Unii Europejskiej, których celem jest współpraca dotycząca następujących obszarów:

✉ **wspieranie restrukturyzacji i tzw. rozwoju instytucjonalnego uczelni/wydziałów**, w tym:

- opracowywanie strategii rozwoju uczelni/wydziału
- system/programy kształcenia kadry
- wewnętrzny system zapewniania jakości
- przygotowanie wniosków o granty i realizacja projektów
- system zarządzania kadrami
- struktury współpracy za „środowiskiem zewnętrznym” (przedsiębiorstwa, władze lokalne i regionalne itp.)
- zarządzanie finansami i księgowość
- organizacja Biur Współpracy z Zagranicą.

✉ **rozpowszechnianie rezultatów Programu TEMPUS** lub innych programów dla szkolnictwa wyższego – analiza wyników w JEPach realizowanych w danej dziedzinie, tworzenie sieci współpracy z przedsiębiorstwami, władzami regionalnymi i lokalnymi itp.

✉ **wsparcie dla MEN w zakresie tworzenia polityki dla szkolnictwa wyższego.**

Terminy składania wniosków:

4 grudnia 1995 – dla projektów rozpoczynających się 15 kwietnia 1996

15 maja 1996 – dla projektów rozpoczynających się 16 września 1996

☎ **Szczegółowe informacje** oraz Vademecum Programu TEMPUS można uzyskać w Biurze Grantów, A-1, pok. 146, tel. 28-46

Elżbieta Mazurek

KONKURS!

KONKURS! KONKURS!

Gdzie to jest?

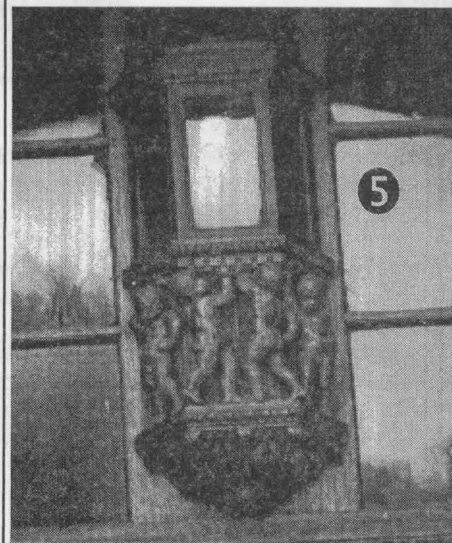
Politechnika Wrocławska ma wiele budynków różnej wielkości i wartości architektonicznej. Niektóre z nich są warte bliższego poznania. Dlatego postanowiliśmy przedstawić Państwu w kolejnych numerach „Pryzmatu” serię zdjęć autorstwa pana dr inż. Piotra Nowaka z I-30.

Osoba, która rozpozna największą ilość sfotografowanych obiektów zdobędzie tytuł „ZNAJOME-GO POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ” poświadczony specjalnym dyplomem.

Dziś kolejne zdjęcie.

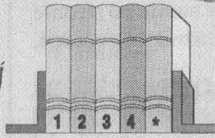
Życzymy miłej zabawy.

Redakcja

KSIĄŻKI, które polecamy ...

Księga jubileuszowa
50-lecia Politechniki Wrocławskiej
1945 - 1995

Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej
Wrocław 1995

cena 30 zł., cena promocyjna 15 zł

Wielu z Państwa widziało już tę książkę, wielu ją kupiło. Mimo że książka mówi, zdawałoby się, o rzeczach dobrze znanych, budzi duże zainteresowanie. Po części zapewne dlatego, że każdy lubi poczytać o sobie, a trochę i dlatego, że ujęcie historii uczelni, a więc i nas wszystkich jest zupełnie różne od tego, z jakim dotąd spotykaliśmy się. Piękna lekka forma językowa i efektowna strona edytorska zachęcają do poszukiwania na kolejnych stronach znanych i nieznanym faktów.

Stwierdzamy z przyjemnością, że wielu nabywców to ludzie nie pracujący na uczelni. Może mają jakieś wspomnienia związane z Politechniką? Wszystkim, którzy się przyczynili do faktu powstania tej książki, a zwłaszcza jej pojawienia się w sprzedaży w momencie rozpoczęcia obchodów 50 lecia, składamy serdeczne gratulacje!

(mk)

INFORMATORY

WROCLAWSKIEGO CENTRUM SIECIOWO - SUPERKOMPUTEROWEGO

We wrześniu ukazał się nr 22, a w listopadzie nr 23 INFORMATORÓW Wrocławskiego Centrum Sieciowo - Superkomputerowego.

INFORMATOR nr 22 pt. „Instrukcja obsługi programu lynx w sieci Internet”.

Lynx jest programem umożliwiającym połączenie z systemem WWW dla terminali vt100. WWW jest jednym z ważniejszych i bardzo popularnych systemów informacyjnych w sieci Internet. Dostarcza on informacji w formie plików tekstowych, obrazów, dźwięków.

INFORMATOR nr 23 zatytułowany jest „Przeglądarka Netscape”. Netscape jest programem klienta WWW i jest jednym z najpopularniejszych narzędzi dostępu do zasobów sieci Internet. Za pomocą tego programu można czytać różnego rodzaju informacje.

Przedmiotem opisu jest wersja 1.1N dla X-Windows.

Każda biblioteka instytutowa otrzymała po jednym egzemplarzu INFORMATORA. Tekst jego jest dostępny w sieci lokalnej Novell na serwerze CI-1 (otwórz sesję sieciową komendą LOGIN CI-1/INFO bez podawania hasła, następnie wprowadź polecenie INFO) w postaci zbioru do przeczytania lub skopiowania (u góry ekranu jest podana nazwa zbioru wraz ze ścieżką dostępu). Tekst INFORMATORA znajduje się również w Gopherze na komputerze SUN Sparc 1000. Instytucje spoza Politechniki zainteresowane otrzymywaniem Informatorów proszone są o kontakt z redakcją pisma.

Zespół redakcyjny:

TERESA JANYSZEK, IRENA RUTKOWSKA

Adres:

WROCLAWSKIE CENTRUM SIECIOWO - SUPERKOMPUTEROWE

Wrocław, pl. Grunwaldzki 9

Budynek D-2, pok. 25, tel.: 20-36-31,

e-mail: redakcja@sun1000.ci.pwr.wroc.pl

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wrocławska

Wybrzeże Wyspiańskiego 27

50-370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka

Redakcja: bud. D-5, pok. 22, tel. 20 22 89

e-mail: pryzmat@ite.ite.pwr.wroc.pl

Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWR

Nakład 1500 egz.

Pismo wsparte dotacją KBN